

ANA FİKİR

1- Aşağıda verilen metinlerin ana fikrini veren cümleyi bulup karşısındaki kutucuğa yazınız.

(I) Çocuk eğitiminin amacından söz edilirken hemen "çocuğun topluma uyumu" vurgulanır. (II) Ve bu biricik, vazgeçilmez bir amaç gibi sunulur. (III) Sanki toplum hiç değişmeyecekmış gibi. (IV) Ya da toplumda hiç sorun yokmuş da çocuğun topluma uyumu ile her şey halledilecekmış gibi. (V) Hele hele araştıran, yanlış bulduklarına itiraz eden, kendi tercihlerini üreten çocuk tipi kafamızda hiç yoktur. (VI) Oysa çocuklar bizim özlemlerimizin nesnesi değil, kendi yarınlarının öznesidir.

(I) Bilimin tek amacı, insanın ayakta durabilmesi için, acılarını hafifletmesi olmalıdır. (II) Bilim adamı özgürlük içinde olamaz da yönetenin baskısı altında yalnız bilim yapmaya zorlanırsa ortaya sakat bir bilgi yığını çıkar. (III) O zaman da yeni buluşlarınızla insanlığın acılarını artırmış olursunuz. (IV) Zamanla bir sürü yeni şey bulabilirsiniz ama bu buluşlarınız ilerleme değil insanlıktan kopmadır. (V) Günün birinde arada öyle bir uçurum açılır ki yeni bir buluşun bir yanda yarattığı sevinç, öte yanın tüyler ürpertici çığılığı ile çatışır.

(I) Bütün kuşlara "kuş", bütün balıklara "balık", bütün ağaçlara "ağaç" diyen insanlar artık.(II) Daha da kötüsü, o adlarla birlikte renkleri ve tatları da yitiriyoruz. (III)Daha az sözcük, daha az çeşit ve daha az tat... (IV)Bilinçsiz kentleşmenin kaçınılmaz sonucu olarak kentlerde kuşlar, balıklar, ağaçlar gittikçe azalıyor. (V) Olanlar da hayatın dışında kalıyorlar. (VI)Soframıza geldiklerinde görüyoruz onları.

(I) Demokrasi, birlikte yaşadığımız insanların görüşlerine ve haklarına saygı duymayı gerektirir. (II) Herkes yalnızca kendini haklı görür, her durumda haklı çıkmaya çalışırsa yasalar yetersiz kalır. (III)Her durum için ayrı bir yasa çıkarmak zorunda kalırsınız: Konuşma yasası, sokakta yürüme yasası, balkonda oturma yasası, tartışma yasası... (IV) Oysa birtakım sorunlar, insanların birbirine karşı anlayışlı olması ile yasaya gerek kalmadan çözülebilir.

(I) Düşünce işleriyle uğraşan bir kişinin önce dile önem vermemesini anlayamıyorum. (II) Dilini düzeltemeyen kişi, düşüncesini de düzeltemez. (III) Çalgısını düzenlemeden çalmaya kalkan çalgıcı neyse, dilini düzenlemeden yazmaya kalkan düşünür de odur. (IV)Söyledikleri karmakarışık bir gürültü olmaktan ileri gidemez.

ANA FİKİR

(I) Okuyucunun niteliği, yazarın çizgisini doğru belirlemede önemli bir etkidir. (II) Bilinçsiz okuyucuya seslenen bir yazar, her yazdığının alkışlanacağını bilir. (III) Bilinen ölçüler içinde, bayağı bir yapıt oluşturmaktan çekinmez. (IV) Okuyucusu bilinçlenmiş yazar ise, yazdıklarının bayağı olmasının veya geçmiştekilere benzer olmasının tepkiyle karşılanacağını düşünür. (V) Özgün, üstün bir yapıt oluşturmak için bütün bilgi ve yeteneğini ortaya koyar.

(I)"Bana büyük işler gerçekleştirmek olanağını verselerdi, neler yapmaya gücüm olduğunu gösterirdim." deriz. (II) Önce siz kendi hayatınızı düşünmeyi, değiştirmeyi başarabildiniz mi? (III) Başarabildinizse bütün işlerin en büyüğünü görmüş demeksiniz. (IV) Kendini göstermek ve iş görmek için büyük fırsatlara ihtiyaç yoktur.(V) İnsanın kendini değiştirmesi en büyük gelişimdir.

(I) İnsan dünyanın en zengin içerikli varlığıdır. (II) Şimdiye kadar hiçbir ilim, insan gerçeğini tam olarak verememiştir. (III) İnsanoğlunun en iyi ifadesi olan sanat eseri de insan gibi karışık, derin, anlaşılması güç unsurlarla doludur. (IV) Sanat eseri, insanın bu zenginliğini gösterebildiği oranda değer kazanır.

(I) Kitap adamı beslemezse şişirir, bilgilerin yağıyla şişmanlatır. (II) Ayaklı kütüphane denen adamlar, manevi bünyelerinde fikirden ziyade saman bulunan yaratıklardır, ilmin şişkolarıdır. (III) Bunun için düşünen bir kafa, bilgiyle dolu bir kafadan üstündür.(IV) Kitapların en güzelleri, düşündürücü eserlerdir, bilgiyle yüklü olanlar değil.

(I) Her yapıtın, her iyi yapıtın yarına kalmadığı bir gerçek. (II) Nedenini pek bilemiyorum ama birtakım savlar yok değil; ama yarına kalmanın yasaları bulunmadığı, bulunsa bile değiştiği anlaşılıyor. (III) Homeros'un yarına kalmasının nedeni ile Baudelaire'nin yarına kalmasının nedeni aynı olmasa gerek. (IV) Belki de ölümsüz yapıt yok, kısa ömürlü veya uzun ömürlü yapıt var sadece. (V) Bence ölümsüz olan yapıtlar, her çağın ve her yerin gerçeklerini yansıtmakta, her dönemin ve yerin insanınca kolayca benimsenmektedir.

(I) Aydınlanma felsefesi ve Sanayi İnkılabı, insanı tabiatın efendisi olarak yeniden kurguladığında insanın tabiatla ilişkisini parçalamıştır. (II) Fabrikaların güneş görmez izbelerinde, ilk önce insanlar güneş ile olan ilişkiyi kaybeder. (III) "Gün doğmuş gün batmış ne çıkar.", her şey vardiya usulü düzenlenmiş saatlerin hükmündedir. (IV) Ayva yüklü dallar, gelecek kışın çetin geçeceğinin habercisi olmuş kimin umrunda? (V) Yüzlere bir buse gibi değip geçen rüzgârlardan mahrum yaşamak da artık umursanmaz olmuştur.